

Hlavný kontrolór mesta Trebišov

Správa o výsledku kontroly počtu psov v rómskej osade a koľkí majitelia si v tejto súvislosti platia daňovú povinnosť

V zmysle ustanovenia § 18f písm. h) a §18d zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v platnom znení bola vykonaná kontrola vedenia evidencie psov a platenia dane za psa v podmienkach mesta Trebišov v zameraní na rómsku osadu.

Začiatok kontroly:

20.12.2018

Kontrolovaný subjekt:

Mesto Trebišov

Kontrolu vykonal:

Ing. Ľubomír Princík

Predmet kontroly:

Kontrola vedenia evidencie psov a platenia dane za psa v podmienkach mesta Trebišov v zameraní na rómsku osadu.

Cieľ kontroly:

Zistenie súladu so zákonmi, všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi Mesta Trebišov.

Kontrolované obdobie:

Rok 2018

Vyžiadané doklady:

- Evidencia psov zapísaných v zozname evidovaných psov v meste Trebišov za rok 2018
- Evidencia platenia daní za psa na území mesta Trebišov podľa ulíc, fyzických a právnických osôb za rok 2018

Zákonné ustanovenia:

- **Zákon 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení** v platnom znení
- **Zákon č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov** v znení neskorších predpisov
- **Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady** v znení neskorších predpisov
- **VZN mesta Trebišov č. 128/2013 o podmienkach držania psov**
- **VZN mesta Trebišov č. 140/2015 o miestnych daniach**

Zistený stav:

Rozpor výkonu časti kontroly so zákonným ustanovením

Kontrola počtu psov v rómskej osade a koľkí majitelia si v tejto súvislosti platia daňovú povinnosť bola hlavnému kontrolórovi zadaná na základe poslanceckého návrhu Ing. Jozefa Gazdaga pri schvaľovaní plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Trebišov na I. polrok 2019 na zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 19.12.2018 a to podľa §18f písm. h) zákona 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v platnom znení – *(hlavný kontrolór je povinný vykonať kontrolu, ak ho o to požiada obecné zastupiteľstvo alebo starosta, ak vec neznesie odklad).*

Výkon kontroly počtu psov je však nad rámec §18d, zákona 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v platnom znení:

§ 18d – Rozsah kontrolnej činnosti

- (1) Kontrolnou činnosťou sa rozumie kontrola zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce, ako aj s majetkom, ktorý obec užíva podľa osobitných predpisov, kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrola vybavovania sťažností a petícií, kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane nariadení obce, kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva, kontrola dodržiavania interných predpisov obce a kontrola plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi.*
- (2) Kontrolnej činnosti podľa tohto zákona podlieha*
 - a) obecný úrad,*
 - b) rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené obcou,*
 - c) právnické osoby, v ktorých má obec majetkovú účasť, a iné osoby, ktoré nakladajú s majetkom obce alebo ktorým bol majetok obce prenechaný na užívanie, a to v rozsahu dotýkajúcom sa tohto majetku,*
 - d) osoby, ktorým boli poskytnuté z rozpočtu obce účelové dotácie alebo návratné finančné výpomoci, či nenávratné finančné výpomoci podľa osobitného predpisu v rozsahu nakladania s týmito prostriedkami.*

Psy sú súkromným majetkom, a kontrola súkromného majetku je nad rámec zákona 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v platnom znení a týmto zákonom stanoveným rozsahom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra.

➤ **Kontrola vedenia evidencie psov v podmienkach mesta Trebišov so zameraním na rómsku osadu**

Podľa zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov v znení neskorších predpisov a VZN mesta Trebišov č. 128/2013 o podmienkach držania psov evidenciu psov rieši §3 zákona 282/2002 Z. z.:

- (1) *Každý pes držaný nepretržite viac ako 90 dní na území Slovenskej republiky podlieha evidencii psov (ďalej len „evidencia“). Držiteľ psa je povinný prihlásiť psa do evidencie v lehote do 30 dní od uplynutia posledného dňa lehoty uvedenej v prvej vete v mieste, kde sa pes v danom roku prevažne nachádza.*
- (2) *Evidenciu vedie obec.*
- (3) *Do evidencie sa zapisuje najmä*
 - a) *evidenčné číslo psa*
 - b) *tetovacie číslo alebo údaj o čipovaní psa, ak ho pes má,*
 - c) *meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu držiteľa psa,*
 - d) *umiestnenie chovného priestoru alebo zariadenia na chov, v ktorom sa pes na území obce zdržiava, ak sa umiestnenie nezhoduje s miestom trvalého pobytu držiteľa psa,*
 - e) *skutočnosť, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi,*
 - f) *úhyn psa,*
 - g) *strata psa.*
- (4) *Každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, je držiteľ psa povinný do 30 dní od zmeny skutočnosti alebo údajov oznámiť obci, kde je alebo má byť pes evidovaný.*
- (5) *Obec vydá držiteľovi psa zapísaného do evidencie evidenčnú známku psa (ďalej len „známka“). Na známke sa uvedie evidenčné číslo psa, názov obce, kde je pes evidovaný, a údaj o tom, či je pes nebezpečným psom. Známkou držiteľ psa preukazuje totožnosť psa.*
- (6) *Známka je neprenosná na iného psa. Odcudzenie, zničenie alebo stratu známky je držiteľ psa povinný do 14 dní odvtedy, čo odcudzenie, zničenie alebo stratu známky zistil, oznámiť obci, kde je pes evidovaný. Obec je povinná držiteľovi psa za úhradu, ktorá nesmie byť vyššia ako 3,50 eura, vydať náhradnú známku; sumu úhrady ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením.*

§7 zákona 282/2002 Z. z. rieši aj priestupky a sankcie súvisiace s evidenciou psov:

- (1) *Priestupku sa dopustí držiteľ psa, ak*
 - a) *neoznámí obci, v ktorej pes je evidovaný alebo má byť evidovaný, každú zmenu skutočností a údajov, ktoré sa zapisujú do evidencie, do 30 dní od ich zmeny,*
 - b) *neprihlási psa do evidencie,*
- (3) *Za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 165 eur*

Mesto Trebišov vedie evidenciu psov spolu s evidenciou poplatníkov dane za psa a to na základe podaných daňových priznaní dane za psa.

Evidencia psov je vedená v štruktúre:

- Evidenčné číslo platcu
- Číslo evidenčnej známky psa
- Meno a priezvisko majiteľa psa
- Plemeno psa
- Dátum držania psa od
- Adresa majiteľa psa
- Pohlavie psa

K 31.12.2018 bolo na území mesta Trebišov spolu registrovaných 1310 psov a počet majiteľov bol 1150.

V rómskej osade je podľa jednotlivých ulíc k 31.12.2018 evidovaný nasledovný počet psov (v ks):

Záhradná – juh – 3

Ivana Krasku – 3

Garaňka – 0

Pažitná – 4

Jesenná – 2

SPOLU – 12

Dňa 21.1.2019 bola hlavným kontrolórom a hliadkou mestskej polície vykonaná terénna obhliadka v lokalite rómskej osady. Na uliciach a voľných priestranstvách sa pohybovalo cca 30 kusov psov. Ku psom sa však žiadni majitelia nehlásia.

Podľa sčítania psov v rómskej osade, ktorú v septembri 2018 vykonal Dezider Šándor - člen komisie na riešenie problémov marginalizovanej rómskej komunity pri MsZ v Trebišove a člen rómskej hliadky bol celkový počet psov v lokalite rómskej osady **168 kusov**.

V apríli 2014 pri sterilizačnej akcii Československého kastročného programu bol v lokalite rómskej osady v Trebišove odhadovaný celkový počet psov cca 300 kusov. Kastrovaných bolo vtedy 137 súk a 3 psy. 109 kusov hlavne šteniat a mladých psov bolo odobratých.

V posledných rokoch je odhadovaný priemerný počet psov v rómskej cca 200 – 250 kusov. Počet psov pravidelne narastie hlavne po vrhu šteniat v jarnom období, no najmä vplyvom absencie veterinárnej starostlivosti (očkovanie, odčervenie), zlej výživy a nedostatočných chovateľských podmienok je mortalita šteniat vysoká. Aj napriek tomu však bez kastrácie a odchytu túlavých zvierat bude počet psov v rómskej osade každoročne narastať.

Kontroly psov v súvislosti s neprihlásením psa do mestskej evidencie psov vykonáva mestská polícia pri každodennej činnosti hliadok. Väčšina zistených priestupkov bola zaznamenaná v lokalite rómskej osady. Za posledné roky boli evidované mestskou políciou nasledovné počty týchto priestupkov:

rok 2015 – 7 priestupkov – udelených 6 blokových pokút – celková výška pokút – 140 €

rok 2016 – 6 priestupkov – udelených 4 blokových pokút – celková výška pokút – 55 €

rok 2017 – 8 priestupkov – udelených 5 blokových pokút – celková výška pokút – 60 €

rok 2018 – 3 priestupky – udelené 3 blokové pokuty – celková výška pokút – 70 €

Správca dane za psa – Mesto Trebišov a ani mestská polícia za posledné roky nerealizovali v meste Trebišov systematické vyhľadávacie akcie na zistenie psov neprihlásených do evidencie psov mesta Trebišov.

V evidencii psov nie sú prihlásené ani mestské strážne psy, ktoré sú umiestnené v Stredisku osobnej hygieny a práčovne na Medickej ulici – 2 psy a rovnako ani 1 pes v Mestskom hospodárskom stredisku. Tieto zvieratá nie sú evidované dokonca ani v majetku mesta.

Mesto Trebišov nemá na internetovej stránke mesta zverejnený zoznam evidovaných psov chovaných na území mesta Trebišov. **Väčšina miest na Slovensku má na svojom webovom sídle zverejnenú evidenciu psov** v členení – adresa chovu psa; číslo evidenčnej známky psa; plemeno; označenie či je pes nebezpečný a to **bez uvedenia mena majiteľa**, čo nie je v rozpore s nariadením GDPR.

Novela zákona o veterinárnej starostlivosti môže prispieť k zvýšeniu počtu zaevidovaných psov

Zvýšeniu počtu psov prihlásených do zoznamu evidovaných psov v samosprávach miest a obcí by mala prispieť aj novela zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov platná od 1.9.2018, nakoľko podľa § 19 ods. 9 zákona ukladá každému majiteľovi psa **povinnosť zabezpečiť trvalé označenie psa chovaného na území Slovenskej republiky transpondérom (čipom)**, ktorý spĺňa technické požiadavky podľa osobitného predpisu, pred prvou zmenou vlastníka psa, najneskôr však do 12 týždňov veku a uviesť identifikačné údaje psa a údaje o vlastníkovi psa v centrálnom registri spoločenských zvierat. Vlastník psa narodeného do 31.8.2018 má na splnenie povinnosti trvalo označiť psa určené **prechodné obdobie do 31.10.2019**. Označiť psa transpondérom môže len súkromný veterinárny lekár.

V súvislosti s § 19 ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z. vzniká **súkromným veterinárnym lekárom oznamovacia povinnosť voči obci**.

Podľa § 13 ods. 1 písm. h.) zákona č. 39/2007 Z. z.: „*súkromný veterinárny lekár je povinný zadať do centrálného registra spoločenských zvierat údaje o identifikovanom psovi a jeho vlastníkovi do 24 hodín od identifikácie psa podľa § 19 ods. 9 alebo od oznámenia zmeny údajov, viesť o týchto údajoch písomnú evidenciu a predložiť ju na požiadanie orgánu veterinárnej správy a oznámiť údaje o identifikovanom psovi a jeho vlastníkovi príslušnej obci.*“

Veterinárni lekári majú zákaz ošetrovať psov, ktorí nie sú začipovaní. Psa môžu ošetriť len v prípade ohrozenia života, prípadne zdravia psa alebo človeka. **Pokiaľ tento zákaz porušia, hrozí im pokuta od 400 do 3 500 eur.**

Obciam a mestám vznikajú v súvislosti so zavedením povinnosti trvalého označenia psa viaceré povinnosti a to najmä oznámiť vlastníkom psov povinnosť zabezpečiť trvalé označenie psa:

§ 19 ods. 11 zákona 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti: „*Obec oznamuje vlastníkom psov spôsobom v obci obvyklým povinnosť zabezpečiť trvalé označenie psa podľa odseku 9.*“

➤ Výber dane za psa v podmienkach mesta Trebišov v zameraní na rómsku osadu

Daň za psa je upravená zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. Výšku dane upravuje VZN mesta Trebišov č. 140/2015 o miestnych daniach.

Správcom dane za psa je Mesto Trebišov.

Priznanie dane za psa sa podáva na spoločnom tlačive pre daň z nehnuteľností, daň za psa, daň za predajné automaty a daň za nevýherné hracie prístroje, ktorého vzor vydalo Ministerstvo financií SR. Tlačivo je zverejnené na internetovej stránke mesta, no len na odkaze „Dane z nehnuteľností“, čo môže spôsobiť ťažkosti občanovi, ktorý chce podať daňové priznanie za psa. Vhodnejšie by bolo všetky tlačivá zverejniť na odkaze – „Miestne dane a poplatky“ alebo opakovane pri každom druhu miestnej dane.

Predmet dane: pes starší ako šesť mesiacov chovaný právnickou alebo fyzickou osobou.

Oslobodenie od dane: osamelí dôchodcovia nad 70 rokov veku bez podania písomnej žiadosti.

Správca dane poskytuje 50 % úľavu dane za psa pre držiteľov preukazu s ťažkým zdravotným postihnutím na základe predloženej fotokópie preukazu ZŤP.

Sadzba dane na celom území mesta Trebišov je stanovená za jedného psa a kalendárny rok nasledovne:

- pes chovaný v domoch bytovej výstavby 40,00 €
- pes chovaný v rodinných domoch 10,00 €

Tabuľka porovnania výšky dane za psa a jednotlivé mestá v roku 2018:

Mesto	Výška dane za psa v €	
	Bytový dom	Rodinný dom
Trebišov	40	10
Košice	40	10
Prešov	40	10
Michalovce	35	10
Vranov nad Topľou	34	14
Humenné	34	7
Bardejov	34	17
Snina	35	10
Sobrance	20	7
Sečovce	25	7
Spišská nová Ves	50	25

Celková výška predpísanej a zaplatenej dane za psa v meste Trebišov za rok 2018

Za rok 2018 bol predpis dane za všetkých evidovaných psov v meste Trebišov – **17 817,21 €**

Uskutočnené platby – 16 189,74 €

Neuhradené – 1 627,47 €

Preplatky – 138,35 €
Nedoplatky – 1 765,82 €

Platenie dane za psa v rómskej osade za rok 2018

Z celkového počtu – 12 evidovaných psov vo vlastníctve 11-tich daňových subjektov v lokalite rómskej osady má k 31.12.2018 splnenú daňovú povinnosť **jediná majiteľka** psa s bydliskom na Jesennej ulici!

Predpis dane za psa v rómskej osade (rok 2018) – 120 €
Zaplatená daň (rok 2018) – 10 €
Nedoplatky (rok 2018) – 110 €

Vývoj nedoplatkov dane za psa v meste Trebišov za roky 2016 - 2018:

Rok	Počet dlžníkov	Výška nedoplatkov v €
2016	243	10 552,93
2017	232	10 729,10
2018	236	10 631,24

Správca dane rieši vymáhanie nedoplatkov dane za psa upomienkami a následne exekučnými konaniami. Za roky 2016, 2017 a 2018 je vedených spolu 24 exekučných konaní na celkovú výšku dlhu 2 017,48 €.

K 31.12.2018 len dvaja dlžníci vyrovnali v exekučnom konaní svoje pohľadávky, v oboch prípadoch po 40 €.

Záver – zistené nedostatky:

1. Evidenčné známky nemajú pridelené všetky psy zapísané v zozname evidovaných psov v meste Trebišov.
2. Znamky s evidenčným číslom sa vydávajú v podmienkach mesta Trebišov až pri prvom zaplatení. Vydávať by sa mali hneď pri prihlásení psa do evidencie.
3. Zoznam evidovaných psov v meste Trebišov nie je zverejnený na internetovej stránke mesta.
4. Mesto systémovo nevyzýva majiteľov psov neprihlásených v evidencii k splneniu si svojich zákonných povinností.
5. Nevykonávajú sa pravidelné a komplexné vyhľadávacie akcie vedúce k identifikácii majiteľov neprihlásených psov v evidencii.
6. Správca dane systémovo nevyzýva neplatičov daní k zaplateniu nedoplatkov na daniach.
7. V rómskej osade je stále množstvo túlavých psov, ku ktorým sa nehlási žiadny majiteľ. Takmer všetky psy v osade sú bez veterinárnej starostlivosti a niektoré psy sú nebezpečné.
8. V rómskej osade dlhú dobu nebol vykonaný plošný odchyt túlavých psov a ich sterilizácia.
9. Mesto Trebišov nemá prihlásených v evidencii ani svojich strážnych psov a nie sú vedení ani v majetku mesta.
10. Mesto Trebišov zatiaľ nevyzvalo vlastníkov psov k povinnosti zabezpečiť trvalé označenie psa čipom - § 19 ods. 11 zákona 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.

Odporúčania:

- Vyzvať vlastníkov psov k prevzatiu nevydaných evidenčných známok a vyžadovať označenie psa evidenčnou známkou.
- Evidenčné známky vydávať pri registrácii psa a nie až pri zaplatení.
- Zverejniť zoznam evidovaných psov na internetovej stránke mesta.
- Pravidelne vyzývať majiteľov psov k prihláseniu psa do evidencie, k plateniu daní a vykonávať kontroly a zisťovacie akcie na odhalenie majiteľov neprihlásených psov.
- Pravidelne vykonávať odchyt túlavých psov v osade, umiestňovať ich do karanténnej stanice a zabezpečiť systematické sterilizačné akcie.
- Zapísať na kartu majetku dvoch strážnych psov v Stredisku osobnej hygieny a pracovne na Medickej ulici a jedného psa v Mestskom hospodárskom stredisku a prihlásiť ich do evidencie psov.
- Vyzvať vlastníkov psov k splneniu si povinnosti zabezpečiť trvalé označenie psa čipom.

Lehoty pre kontrolovaný subjekt:

Návrh správy z kontroly predložený dňa 23.1.2019.

Lehota na podanie námietok k zisteným nedostatkom – do 28.1.2019.

Námietky k návrhu správy neboli podané.

Lehota na predloženie písomnej správy o opatreniach prijatých na nápravu nedostatkov zistených pri kontrole a odstránení ich príčin – do 31.5.2019.

V Trebišove, dňa 29.1.2019

Ing. Ľubomír Princík
hlavný kontrolór mesta